

Добро управление на Район «Триадица» чрез
прилагане на механизми за повече прозрачност
и по-активно гражданско участие

ПЪТНА КАРТА

(преди обществената дискусия на 24.10.2013)

Пътната карта цели да подпомогне диалога между гражданите и местната администрация като в същото време очертае някои граждански задължения от морален и/или етичен характер, които произлизат от човешките и граждански права и препоръчва конкретни *принципи на гражданското участие*.

Съществува система от местни и международни закони, основаващи се на човешките и граждански права, и изпълнението на произтичащите от тази нормативна система правни задължения е *предпоставка* за успешното съвместно съществуване на всички – граждани, институции, организации, медии и не на последно място - бизнес.

Мирното, успешно съвместно съществуване, обаче, не зависи единствено от правата и свободите, гарантирани от закон. То зависи най-вече от това как гражданите се възползват от тях, как ги превръщат в реалност, какви ценности и начин на мислене възприемат при планирането и осъществяването на живота си и какво отношение проявяват към съгражданите си в техните семейства, към институциите, в обществото или в политическите кръгове.

По замисъл, *Пътната карта* трябваше да обхваща само процесът на консултации между гражданския сектор и администрацията, но в процеса на работа и отчитайки взаимовръзката между отделните **форми на участие/общуване**¹, концепцията се разшири, като обхвана всички форми:

Достъпът до информация е основополагащ за активното участие на гражданите и техните организации и формирования в процеса на вземане на решения на местно ниво. Затова районната администрация трябва да предоставя обществена информация на НПО в достъпен формат.

Консултацията е форма, при която районната администрация се допитва до гражданите и гражданските организации за тяхната позиция върху определен проблем, политически или нормативен документ. Гражданските организации, в частност някои НПО имат богат опит по изследване на определени проблеми, възникващи във водените политики на местно и централно ниво и могат да бъдат от голяма помощ с експертни становища и препоръки, като районната администрация подава обратна връзка по тях.

¹ Съгласно *Европейският кодекс на добрите практики за гражданско участие*

**Добро управление на Район «Триадица» чрез
прилагане на механизми за повече прозрачност
и по-активно гражданско участие**

Диалогът е инициатива, която трябва да бъде двупосочна, предполага отвореност от двете страни, активна обмяна на позиции и изработването на общи позиции, документи, предложения за промени в законодателството.

Партньорство е действие на споделени отговорности на всеки етап от процеса на вземане на решения, касаещи развитието на район „Триадица“ - от определянето на дневния ред и изработването до решението и изпълнението на инициативите за политики, като задължително включва съвместно участие на представители на граждани, техните структури и районната администрация в различните органи за вземане на решения.

Текущо състояние: Съществува необходимост от сериозна работа във *всички форми на участие*, изброени по-горе.

Отчитат се проблеми в *достъпа до информация* от страна на граждани и техните организации, например по проблеми, свързани с устройството и плановете за нови устройствени планове на район „Триадица“. В повечето от случаите районната администрация не носи пряка отговорност за тези инициативи, тъй като те се инициират от Столична община (СО), дирекции или институции към СО, или Главния архитект (в посочения по-горе пример).

Консултациите, диалогът и партньорството са недобре развити, като форми на общуване и взаимодействие. Ако има някакви те не се разпростират до голяма група граждани или организации.

Важно е да се отбележи, че район „Триадица“ не е изключение от останалите столични райони или самата СО. Освен това проблемите не са само от страна на администрацията, а и от недостатъчната активност от страна на гражданския сектор за инициране на общи дейности, които да имат системен характер и да решават системни проблеми на водените местни политики.

Администрацията на район „Триадица“ би могла да улесни достъпа до информация за гражданите, като своевременно публикува информация на лесно достъпни места не само в Общината, но и на обновена Интернет страница, като улеснява консултативния процес и обществените обсъждания, например като ги провежда в удобно за всички заинтересовани страни време, използва неправителствени организации на своята територия, които са готови да помогнат в допитване до общественото мнение на гражданите, живеещи и работещи на територията на района по конкретни проблеми, въпроси.

Развиване и застъпване на *електронното участие* в района, имайки предвид, че електронните

Добро управление на Район «Триадица» чрез прилагане на механизми за повече прозрачност и по-активно гражданско участие

инструменти предлагат големи възможности за подобряване на демократичната практика и участие на организираното гражданско общество. Те допринасят значително за прозрачност, отговорност и отзивчивост на институциите, както насърчават по-голямо участие от страна на гражданите, увеличени правомощия, достъп до и всеобхватност на демократичния процес.

Както администрацията, така и гражданите трябва да свикнат с идеята, че са елементи от един общ механизъм, който за да работи добре трябва да прави добро сцепление между отделните си съставни части.

План за въздействие:

- Изработване и представяне на нова Интернет страница на район Триадица с работещ форум и възможности за електронно участие и адекватна и навременна обратна връзка – иницирано от район „Триадица“, би могла да бъде подобрена по препоръки от гражданските организации по тяхна преценка.
- Създаване на ясно разписани правила за осигуряване на лесен и ефективен достъп до информация, специално за нуждите на района – разработване от гражданския сектор, обсъждане, консултиране с и предаване на районната администрация.
- Създаване - в район „Триадица“ - на база данни от активни граждански организации и формирования и активното им включване в обсъждания и дейности на общината – двупосочен процес, който е добре да се иницира от гражданския сектор и след създаване на базата-данни, тя да бъде представена на специална среща на служителите на районната администрация.
- Инициране и подписване на партньорски споразумения или други рамкови документи между районната администрация и различни граждански структури с ясно определени начинание, роли, теми и области на въздействие, отговорности и процедури общината – двупосочен процес, който е добре стартира след създаване на базата-данни.
- Създаване на съвместни консултативни органи с НПО от район „Триадица“ – препоръчваме създаването на един, който да работи на месечна основа или да се събира по покана на администрацията при необходимост.
- Създаване на офис за връзки с граждани, бизнес и НПО, който ще подобри достъпа на гражданите до районната администрация, предоставяйки информация за точната процедура и място, където да се отнесе даден проблем, спестявайки по този начин взаимната загуба на време и

Добро управление на Район «Триадица» чрез
прилагане на механизми за повече прозрачност
и по-активно гражданско участие

натрупването на излишно напрежение между двете страни в процеса – предложение на гражданите и неправителствените организации – обосновано предложение на неправителствените организации и гражданите до Кмета на СО.

За да бъдат ангажирани пълноценно и пряко гражданите в процеса на вземане на решения относно политиките на местно ниво неминуемо всяка една от страните трябва да отстоява определени морални категории в общуването/диалога. Непостижимо е да искаш някой да бъде коректен към теб, ако ти не си коректен към него или към някой друг. Невъзможно е да искаме обществото ни да е честно и младите хора да растат със здрав морал, ако ние не им даваме личен пример с постъпките и действията си. По тази причина:

- Необходимо е създаване, обсъждане и приемане на Декларация за задълженията на гражданите на район „Триадица“², която да отстоява прилагането в гражданското ни ежедневие на **честност, разум, воля, доблест, доверие, разбиране, толерантност към различното мнение и независимост** - изработване на предложение от гражданския сектор, което да бъде подложено на широко обществено обсъждане и приемане в района (би могло да се координира от ръководството на консултативния съвет, например)

Една стара поговорка гласи, че „Рибата се вмирихва откъм главата“ и това сигурно продължава да е вярно за рибите, но не и за обществото на цивилизованите държави в 21 век. Колкото повече от нас, гражданите на България, изповядват морално и етично поведение в ежедневието си и в отношенията си с останалите, колкото повече от нас търсят правата си и са готови да инвестират времето и упорството си, за да докажат правотата си и да извоюват промяна, толкова по-завишени изисквания и към останалите страни по обществения договор ще имаме и постепенно ще развием добри практики за неговото спазване.

² Като основа би могла да се използва *Проекто-декларацията за задълженията на гражданите*, изработена от Теологически факултет, Университет на Майнц (Германия)

**Добро управление на Район «Триадица» чрез
прилагане на механизми за повече прозрачност
и по-активно гражданско участие**

Този документ е изготвен с финансовата подкрепата на Столична община - Програма "Европа", 2013 г. и се реализира в подкрепа на кандидатурата на София и Югозападен регион за Европейска столица на културата – 2019 г.

Организация изпълнител: Фондация „Форум за наблюдение и анализ на публични политики“

Проект: „Добро управление на Район “Триадица” чрез прилагане на механизми за повече прозрачност и по-активно гражданско участие“